Demokrasi ve Demokrasinin Temel Nitelikleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **demos: halk kratos: güç, egemenlik**
   Demokrasi, halkın egemenliği yani halkın yönetimde söz sahibi olması anlamına gelir.

2. **C**
   Demokraside yönetme gücü halktadır; güç tek bir kişide toplanmaz.

3. **Y – D – D – Y**
   Demokrasi bir yaşama biçimidir; ailede ve okulda da görülür. Hukukun üstünlüğünde yöneticiler de yasalara uymak zorundadır.

4. **1-b 2-c 3-a**

5. **Örnek: Hafta sonu nereye gidileceğine karar verilirken aile bireylerinin hepsinin fikrinin sorulması**
   Kararlara herkesin katılması ve fikirlere saygı gösterilmesi demokratik bir tutumdur.

6. **A**
   Oy kullanmak seçme hakkının kullanılmasıdır; aday olmak ise seçilme hakkıdır.

7. **a) eşitlik b) katılım c) özgürlük**

8. **Örnek: Farklı fikirlere saygı duyar; insanları eşit ve değerli görür; kurallara uyar; kararlara katılır.**

9. **Örnek: Sınıf başkanının ve okul meclisi temsilcisinin öğrencilerin oylarıyla seçilmesi**

10. **B**
    Birden fazla aday ve farklı fikirlerin bulunması çoğulculuktur.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **Hukukun üstünlüğü**
    Herkesin yasalara ve bağımsız mahkeme kararlarına uyması hukukun üstünlüğüdür.

12 **a) 28 b) Arda c) Sonuca saygı göstermeli, kazanan arkadaşlarını kutlamalı ve sınıfın yararı için iş birliği yapmalıdır.**
9 + 12 + 7 = 28

13 **Eşitlik ile seçme ve seçilme hakkı (ayrıca millî egemenlik)**
Demokraside yönetme gücü milletin tamamına aittir; oy hakkı mesleğe göre ayrılmaz.

14 **D**
Hukukun üstünlüğünde mahkeme kararlarına herkes uyar; kurallar herkese eşit uygulanır.

15 **1: katılım 2: eşitlik 3: çoğulculuk 4: özgürlük**

16 **Örnek: Uygun: Akşam saatlerinde müziği komşuları rahatsız etmeyecek seste dinlemek. Uygun olmayan: Gece yarısı yüksek sesle müzik çalmak.**
Özgürlüklerin sınırı başkalarının haklarının başladığı yerdir.

17 **B**
Yasalara uymamak katılım değil, hukukun üstünlüğüne aykırı bir davranıştır.

18 **Örnek: Öğrenciler kararlara katıldıkları için kurallara daha çok uyar; fikirlerini söylemeyi ve farklı fikirleri dinlemeyi öğrenir.**

19 **C**

20 **Örnek: Mahalle sakinleri olarak belediyeye dilekçe yazmak; muhtarlığa durumu bildirmek; komşularla imza toplayıp başvuruyu desteklemek.**
Dilekçe verme ve başvuru yapma demokrasinin katılım niteliğine örnektir.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **Örnek: I: katılım II: özgürlük III: eşitlik IV: çoğulculuk**
Her öğrencinin bir oyu olması eşitliği; farklı önerilerin bir arada bulunması ve saygı görmesi çoğulculuğu gösterir.

22 **A**
Metinde kanalın onarıldığına dair bir bilgi yoktur.

23 **5/A. Birden fazla aday vardır (çoğulculuk) ve tüm öğrenciler oy kullanmıştır (eşitlik, seçme hakkı).**
5/B'de tek aday vardır ve öğrencilerin çoğunun oy hakkı elinden alınmıştır.

24 **Zehra'nın tutumu demokrasiye uygundur.**
Demokraside seçim sonuçlarına saygı gösterilir; farklı düşünceler ise kurallar içinde, konuşarak dile getirilir.

25 **Eşitlik zedelenmiştir. Nöbet listesi sırayla ve tüm öğrencileri kapsayacak şekilde hazırlanmalıdır.**

26 **D**
Bu durumda çoğulculuk (farklı partiler), seçme hakkı, katılım ve millî egemenlik birlikte görülür.

27 **Örnek: Aile: Tatil planı herkesin fikri alınarak yapılır. Okul: Okul meclisi seçimle belirlenir. Mahalle: Komşular ortak sorunları toplantıda konuşup karar alır.**

28 **5. sınıflar (108 > 66). Örnek öneri: Seçimin önemini anlatan bir tanıtım yapılabilir, adayların fikirlerini anlatacağı bir etkinlik düzenlenebilir.**
Katılım, demokrasinin temel niteliklerindendir; oy kullanmayan öğrenciler kararlarda söz hakkını kullanmamış olur.

29 **2. yol. Örnek etkiler: Üyeler karara katıldığı için geziye daha istekli katılır; farklı fikirler dinlendiği için üyeler kendini değerli hisseder.**
Kararların birlikte alınması katılım, eşitlik ve çoğulculuk niteliklerine uygundur.

30 **C**
Demokraside düşünce ve ifade özgürlüğü güvence altındadır.